

Till
Regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen

Revisionsberättelse för styrelsen för Regionhälsan år 2020

Vi, av regionfullmäktige utsedda revisorer har granskat styrelsen för Regionhälsans verksamhet under år 2020.

Styrelsen för Regionhälsan ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till regionfullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och regionens reglemente för revisorskollegiet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Vår samlade kommentar och bedömning från granskningen under året samt omfattningen av granskningen framgår av revisionens årspromemoria, som fogats till revisionsberättelsen för regionstyrelsen.

Vi bedömer att verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Vi har vid granskningen av styrelsens redovisning funnit att den fyller kraven enligt lag 2018:597 om kommunal bokföring och redovisning.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas för styrelsen för Regionhälsan och dess enskilda ledamöter.

Vänersborg den 17 mars 2021

Birgitta Eriksson
Ordförande

Krister Stensson
Vice ordförande

Ulla Göthager

Sven Liljegren

Ulf Sjösten

Per Waborg

Bo-Lennart Bäcklund

Gun Alexandersson Malm

Marie Engström Rosengren

Staffan Albinsson

Wimar Sundén

Revisionsenheten
Västra Götalandsregionen
2021-02-25

Årsrapport 2020

Styrelsen för Regionhälsan
REV 2020-00057

Innehåll

Sammanfattning	3
Årets granskning	4
Styrelsens ansvar.....	5
Resultatet av revisorernas granskning.....	5
Ekonomi.....	5
Verksamhet	7
Intern styrning och kontroll.....	9
Uppföljning av tidigare års rekommendationer	10
Räkenskaper.....	11
Sammanfattande bedömning och rekommendationer	12
Bedömning.....	12
Rekommendationer	12
Bilaga 1. Förteckning av revisionskriterier.....	13

Sammanfattning

I den årliga revisionen prövas om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig. Förutsättningarna för revision av regionens verksamheter år 2020 ser lite annorlunda ut än tidigare år. Pandemin har väsentligt förändrat utgångspunkterna för årets revision. Covid-19 har präglat både revisionens och nämnder och styrelsers arbete under året. Revisorskollegiet beslutade redan i april att årets revision ska präglas mer av ett stödjande och framåtriktat arbetssätt än av ett strikt granskande arbetssätt.

Styrelsen redovisar ett resultat för 2020 på 10,4 mnkr, vilket är 21,1 mnkr bättre än budget. Detta innebär att styrelsens resultat för verksamhetsåret 2020 uppfyller målet om en ekonomi i balans.

Revisionsenheten bedömer att styrelsen har haft en aktiv styrning och uppföljning under året. Styrelsen har fått uppdateringar kring arbetet med pandemin och beslutat om åtgärder för en ekonomi i balans och vid behov lyft frågor avseende ersättning till Regionstyrelsen.

Styrelsen har i årsredovisningen haft fokus på uppföljning av genomförda aktiviteter för respektive prioriterat mål samt tillhörande fokusområde. Vi gör bedömningen att det i årsredovisningen saknas en bedömning av måluppfyllelse för regionfullmäktiges prioriterade mål

Revisionsenhetens bedömning är att styrelsen förhållit sig aktiv vad gäller att snabbt vidta åtgärder med anledning av covid-19-pandemin. Vår bedömning är att styrelsen i allt väsentligt tagit sitt ansvar under pandemin.

Revisionsenhetens bedömning är att styrelsen i allt väsentligt har säkerställt att förvaltning och verksamheter täcker uppdraget i reglementet samt att gällande lagstiftning och nationella riktlinjer är styrande för verksamheten. Detaljbudgeten och delårsrapport samt årsredovisning bedöms vara upprättad i enlighet med riktlinjerna.

Vår bedömning är att arbetet följer regionens riktlinjer för internkontroll. Uppföljningen och rapporteringen till styrelsen är tydlig och fyllig och lyfter väsentliga problem och brister.

Revisionsenhetens bedömning är att styrelsen för Regionhälsan följt regionstyrelsens riktlinjer och att redovisningen är rättvisande.

Utifrån vad som framkommit i årets granskning av styrelsen för Regionhälsan bedömer revisionsenheten att verksamheten bedrivits ändamålsenligt, med god ekonomisk hushållning, rättvisande räkenskaper och med en tillräcklig intern kontroll.

Rekommendation

Styrelsen rekommenderas att göra en bedömning av måluppfyllelsen för regionfullmäktiges mål.

Årets granskning

I den årliga revisionen prövas om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig. Revisorernas granskning utgår från att styrelsen ska utforma styrning, uppföljning och kontroller utifrån styrelsens ansvar. Styrelsen ska också se till att styrning, uppföljning och kontroller genomförs i verksamheten.

Förutsättningarna för revision av regionens verksamheter år 2020 ser lite annorlunda ut än tidigare år. Pandemin har väsentligt förändrat utgångspunkterna för årets revision. Covid-19 har präglat både revisionens och nämnder och styrelserns arbete under året. Revisorskollegiet beslutade redan i april att årets revision ska präglas mer av ett stödande och framåtriktat arbetssätt än av ett strikt granskande arbetssätt. Allt i syfte att inte belasta verksamheterna med för mycket extra arbete då energin behövdes till att hantera en allvarlig kris.

Det uppdrag som regionfullmäktige gav nämnder och styrelser i samband med att budget 2020 fastställdes har fått stå tillbaka för ett helt annat uppdrag, att hantera en pandemi. Revisionens fokus har fått förskjutas från att enbart granska utifrån regionfullmäktiges grunduppdrag till att granska och ansvarspröva utifrån både krishantering och genomförande av grunduppdraget. I revisionens ansvarsprövning finns därmed som grund och utgångspunkt även de förändrade förutsättningarna för att klara grunduppdraget som pandemin inneburit. Revisionen konstaterar att det har varit komplicerat att bedöma enskilda nämnder och styrelserns revisionsansvar för 2020 då pandemin radikalt förändrat förutsättningarna för ledning, styrning och kontroll under året.

Grunden för årets ansvarsprövning har trots allt varit regionfullmäktiges budget. Budgeten antogs långt innan pandemin var ett faktum. För att hantera den uppkomna situationen har därför regionfullmäktige, regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsstyrelsen under året fattat kompletterande beslut i syfte att hantera krisen som påverkat nämnder och styrelserns uppdrag. Även hanteringen av dessa beslut har påverkat revisionens ställningstagande.

Med ovan som utgångspunkt har revisionen för år 2020 formulerat en övergripande revisionsfråga som varit vägledande i revisionens granskningsinsatser för året. Revisionsfrågan lyder: ”Har nämnden/styrelsen bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt vis och med god ekonomisk hushållning, rättvisande räkenskaper och en tillräcklig intern kontroll ställ till vad konsekvenserna av Covid-19 motiverat.”

Revisionen har utförts enligt kommunallagen och enligt god revisionssed för kommunal verksamhet. Revisionen har vidare genomförts med grund i de styrande dokument för revisorskollegiet samt revisionsenheten som anger preciserade anvisningar för granskningens genomförande och bedömningar. Ansvarig för genomförd granskning är Karin Norrman Elgh. Därtill har räkenskaperna granskats av revisionsbyrå Deloitte. Kvalitetsgranskare för rapporten har varit Vilhelm Rundquist.

Ansvariga tjänstepersoner på förvaltning har beretts tillfälle att faktagranska rapportens innehåll.

Styrelsens ansvar

Styrelsen granskas och bedöms utifrån det samlade uppdrag och ansvar som framgår av regionfullmäktiges budget och styrelsens reglemente.

Resultatet av revisorernas granskning

I detta avsnitt ges en beskrivning av genomförd granskning, de iakttagelser som gjorts samt revisionsenhetens bedömning. Inom några områden ges rekommendationer avseende åtgärder som styrelsen bör vidta.

Ekonomi

I detta avsnitt görs en beskrivning och bedömning av styrelsens ekonomiska resultat för verksamhetsåret. Inledningsvis beskrivs styrelsens måluppfyllelse och ekonomiska resultat. Därefter redogörs för de iakttagelser som gjorts i årets granskning.

Måluppfyllelse

Styrelsen redovisar ett resultat för 2020 på 10,4 mnkr, vilket är 21,1 mnkr bättre än budget. Detta innebär att styrelsens resultat för verksamhetsåret 2020 uppfyller målet om en ekonomi i balans.

Iakttagelser

Revisionsenheten vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av styrelsens ekonomistyrning:

Intäkterna för Regionhälsan uppgår till 2 135,8 mnkr 2020 (1 537,3 mnkr 2019) vilket är en ökning med 640,6 mnkr (38,9 %) jämfört med budget. Framförallt beror detta på att Regionhälsan har tagit över flera verksamheter under året och övertagit uppdraget för laboratorieanalyser avseende Smittskydd. Regionhälsan har därutöver erhållit ersättning för laboratorieanalyser kopplat till Covid-19 samt erhållit medel i samband resultatreglering och fördelning av statsbidrag med anledning av Covid-19.

Kostnaderna för Regionhälsan uppgår till 2 126,1 mnkr 2020 (1 505,4 mnkr 2019) vilket är en ökning med 620,7 mnkr (38,4%) jämfört med budget. Kostnaderna ökar främst genom ökade kostnader för laboratorieanalyser avseende Smittskydd, genom övertagandet av verksamheter och utökat uppdrag samt kostnader kopplade till Covid-19

Regionhälsan ger en tydlig redovisning över kostnader kopplade till pandemin i årsredovisningen.

Ekonomistyrning

Regionhälsan har under året tagit över verksamhet från andra styrelser och fått nya uppdrag. Granskningen visar att styrelsen aktivt har styrt och följt upp verksamheten vid

behov signalerat till Regionstyrelsen att den fastställda ekonomiska ersättningen för den överförda verksamheten inte varit tillräcklig.

Granskningen visade att förvaltningen arbetar med så kallade egenkontroller i syfte att; förebygga, upptäcka och åtgärda fel. Kontrollåtgärderna ingår i förvaltningens interna riktlinjer och rutiner och IT-stöd och syftar till att säkerställa kvalitet, effektivitet, följsamhet till regelverk och tillförlitlighet i rapportering. Dessa ska minst en gång per år i samband med verksamhetens riskanalys ses över.

Budgeten är nedbruten i verksamheten genom de olika regionområdena och det är även via regionområdena uppföljning sker.

Bedömning

Revisionsenheten bedömer att styrelsen har haft en aktiv styrning och uppföljning under året. Styrelsen har fått uppdateringar kring arbetet med pandemin och beslutat om åtgärder för en ekonomi i balans och vid behov lyft frågor avseende ersättning till Regionstyrelsen.

Rekommendationer

Ingen rekommendation ges.

Verksamhet

I detta avsnitt görs en beskrivning och bedömning av styrelsens verksamhetsmässiga resultat för verksamhetsåret. Här redogörs också för de iakttagelser och bedömningar som gjorts i årets granskning.

Måluppfyllelse

Skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär och kompetensutveckling	De flesta aktiviteter rapporteras som pågående
Med tillit vågar vi vara nytänkande	Aktiviteten har satts som pågående i årsredovisningen. Det saknas en beskrivning av aktiviteterna som finns med i detaljbudgeten.
Den psykiska hälsan ska förbättras liksom tillgängligheten till vård för personer med psykisk sjukdom	En beskrivning görs av genomförda aktiviteter
Den medicinska kvaliteten ska öka och den organisatoriska effektiviteten förbättras	De flesta aktiviteter rapporteras som pågående. En aktivitet rapporteras som avslutad.
Invånarnas tillgänglighet till digitala vårdformer ska öka, liksom verksamhetens användning av digitala lösningar	De flesta aktiviteter rapporteras som klara. En aktivitet rapporteras som avslutad.
Invånarnas tillgång till den vård de behöver ska öka	Aktiviteten har satts som pågående i årsredovisningen. Det saknas en beskrivning av aktiviteterna som finns med i detaljbudgeten.

Vår granskning av styrelsens målstyrning har sin utgångspunkt i följande:

- Att den omfattar samtliga för styrelsen relevanta RF-mål och fokusområden och att de vid behov omformulerats så att de utgår från styrelsens specifika uppdrag och ansvar
- Att målen brutits ned så att de blir meningsfulla i styrningen av verksamheten
- Att styrelsen och förvaltningsledningen faktiskt följt upp måluppfyllelse löpande under verksamhetsåret och vid behov agerat på bristande måluppfyllelse

Iakttagelser

Vi vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av styrelsens målstyrning:

Det görs under de flesta av fullmäktiges prioriterade mål en tydlig genomgång av det arbete och de aktiviteter som genomförts under året. Beslutade aktiviteter rapporteras under de flesta mål som antingen pågående eller klara. Det samma gäller för de fokusområden som styrelsen beslutat att arbeta mot.

Två av målen saknar beskrivning avseende genomfört arbete eller genomföra aktiviteter.

Bedömning

Styrelsen har i årsredovisningen haft fokus på uppföljning av genomförda aktiviteter för respektive prioriterat mål samt tillhörande fokusområde.

Vi gör bedömningen att det i årsredovisningen saknas en bedömning av måluppfyllelse för regionfullmäktiges prioriterade mål

Rekommendationer

Styrelsen rekommenderas att:

- göra en bedömning av måluppfyllelsen för regionfullmäktiges mål.

Verksamhetsstyrning

Iakttagelser

Revisionsenheten vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av styrelsens verksamhetsstyrning:

Styrelsens styrning och arbete utgår ifrån utgår ifrån som fullmäktiges budget, reglementet, och vårdöverenskommelserna. Reglementet är väl omhändertaget. Det är dessutom grunden i instruktionen till sjukhusdirektören samt i delegeringsordningen.

Regionhälsan är indelad i regionområden med var sin regionområdeschef.

Verksamhetsplanerna bryts ner till respektive regionområde och regionområdeschefen beslutar i sin tur på vilken nivå verksamhetsplanerna ska brytas ner.

Styrelsens styrning under Covid-19

Förvaltningen och respektive regionområde tog tidigt fram beredskapsplaner och gjorde scenariobeskrivningar utifrån olika bemanningssituationer. Dagliga avstämningsmöten med förvaltningsledningen startade i mitten av mars för att gå över till två dagar i veckan från juni månad.

Styrelsen för Regionhälsan beslutade i september att motta uppdrag från Regionstyrelsen om att etablera en tillfällig smittspårningsenhet¹.

Granskningen visar att Regionhälsan har på flera sätt anpassat och skapat lösningar under pandemin för att dels underlätta och avlasta verksamheten dels för att fortsätta ha en bra tillgänglighet till vård.

Under året har verksamheten bland annat:

- Skapat en chat-bot för att avlasta 1177
- Skapat UM-online
- Hem-monitorering av gravida

Vårdkontakterna har på så sätt, under året inom de flesta områden, varit på samma nivå som föregående år. Främst har screening för livmoderhalscancer påverkats negativt av pandemin. Screeningen fick under delar av året fått ställas in.

Granskningen visar att Regionhälsan har aktivt arbetat med att klara sitt uppdrag genom omflyttning av personal till de delar inom förvaltningen som behöver stötta upp. Personal inom Regionhälsan har även tillfälligt stöttat upp inom andra förvaltningar då behov har funnits.

Bedömning

Revisionsenhetens bedömning är att styrelsen förhållit sig aktiv vad gäller att snabbt vidta åtgärder med anledning av covid-19-pandemin.

Vår bedömning är att styrelsen i allt väsentligt tagit sitt ansvar under pandemin.

Rekommendationer

Ingen rekommendation ges.

Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt görs en beskrivning och bedömning av styrelsens interna styrning och kontroll. Inledningsvis beskrivs styrelsens styrmiljö, styrdokument och formalia. Därefter redogörs för de iakttagelser som gjorts i årets granskning.

Styrmiljö, styrdokument och formalia

Revisionsenheten vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av styrelsens interna styrning och kontroll:

Styrelsen har beslutat om budget och mål för verksamheten i enlighet med de riktlinjer som finns i VGR. Styrelsen har även beslutat om delegationsordning och uppdrag till förvaltningschef.

¹ Protokoll från styrelsen för Regionhälsan, 2020-09-16, Diarienummer RHS 2020-00325

Granskningen visar att det finns en dokumenterad rutin för hur återkoppling av utövad delegering ska ske till styrelsen. Granskningen visar vidare att det finns en rutin för återrapportering av verksamheten. Rapporteringen sker genom månadsrapporter där det finns en fast agenda över vad som ska rapporteras till styrelsen. Bland annat framgår tillgänglighet, 1177, sjukvårdens larmcentral och personal samt medicinsk kvalitet och patientsäkerhet som är med i rapporteringen varje månad.

Styrelsen har under åter beslutat om en internkontrollplan och följt upp planen i enlighet med vad som beslutats. I samband med att internkontrollplanen beslutades hade en riskanalys genomförts och kontrollmiljön dokumenterats. I dokumentet görs en tydlig genomgång av styrelsens kontrollmiljö. Styrelsen mål och uppdrag samt utifrån vilka dokument och riktlinjer styrelsen arbetar beskrivs, hur Regionhälsan påverkas intern, externt samt vilka beroenden de har av andra nämnder.

Styrelsen för Regionhälsan beslutade att en revidering av riskanalysen inte behövs med anledning av coronapandemin².

Bedömning

Revisionsenhetens bedömning är att styrelsen i allt väsentligt har säkerställt att förvaltning och verksamheter täcker uppdraget i reglementet samt att gällande lagstiftning och nationella riktlinjer är styrande för verksamheten. Detaljbudgeten och delårsrapport samt årsredovisning bedöms vara upprättad i enlighet med riktlinjerna.

Vår bedömning är att arbetet följer regionens riktlinjer för internkontroll. Uppföljningen och rapporteringen till styrelsen är tydlig och fyllig och lyfter väsentliga problem och brister.

Rekommendationer

Ingen rekommendation ges.

Uppföljning av tidigare års rekommendationer

I detta avsnitt görs en uppföljning av tidigare års lämnade rekommendationer.

Iakttagelser

Lämnade rekommendationer	Omhändertagen
Ange år	
Inventera de projekt som finns uppbokade i balansräkningen, för att tydliggöra att projekten är aktiva och att underlag finns.	Delvis

² Protokoll från styrelsen för Regionhälsan, 2020-06-02, Diarienummer RHS 2019-00704

Inventering av anläggningstillgångar för att säkerställa ett uppdaterat anläggningsregister.	Delvis
Resultatförda flyktingmedel om 4,5 mkr som, enligt bidragets villkor, skulle ha intäktsförts senast år 2016.	Ja

Räkenskaper

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att den externa redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning och att årsredovisning och delårsrapport är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Granskningen av räkenskaperna har genomförts av revisionsbyrån Deloitte och innefattar följande delar;

- Översiktlig granskning av delårsrapport per augusti
- Löpande redovisningsrutiner
- Årsbokslut

Iakttagelser

Inga väsentliga avvikelser.

Bedömning

Revisionsenhetens bedömning är att styrelsen för Regionhälsan följt regionstyrelsens riktlinjer och att redovisningen är rättvisande.

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Bedömning

Årets revision har utförts enligt kommunallagen och enligt god revisionsred för kommunal verksamhet. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorskollegiet samt från en granskningsplan avseende styrelsen. Granskningen har genomförts utifrån revisionsenhetens granskningsprogram och i dialog med berörda verksamheter.

Utifrån vad som framkommit i årets granskning av styrelsen för Regionhälsan bedömer revisionsenheten att verksamheten bedrivits ändamålsenligt, med god ekonomisk hushållning, rättvisande räkenskaper och med en tillräcklig intern kontroll.

Rekommendationer

För verksamhetsåret 2020 ges följande rekommendationer:

Styrelsen rekommenderas att:

- göra en bedömning av måluppfyllelsen för regionfullmäktiges mål.

Bilaga 1. Förteckning av revisionskriterier

- Kommunallagen (2017:725)
- Förvaltningslagen (2019:900)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597)
- Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)
- Patientlag (2014:821)
- RF:s budget 2020, beslutad av RF 2019-06-10 (Dnr: RS 2019-03241).
- Reglemente, beslutad av RF 2019-06-10 – 11 (Dnr: RS 2018-03535)
- Delegeringsordning, beslutad av styrelsen 2020-01-27
- Policy för styrning, beslutad av RF 2019-05-28 (Dnr: RS 2019-02491)
- Vägledning för nämnders och styrelserns arbete, beslutad av RS 2017-12-12 (Dnr: RS 2017-04735)
- Regionens ärendehandbok beslutad av regiondirektören 2017-06-26 (Dnr: RS 2017- 02773).
- Riktlinje för god ekonomisk hushållning, beslutad av RS 2020-05-12 (Dnr: RS 2019-06176)
- Regiongemensamma riktlinjer för detaljbudgetarbetet 2020, beslutad av RS 2019-06-25 (Dnr: RS 2019-02873)
- Rutin uppföljning 2020, beslutad av ekonomidirektören 2020-11-17
- Detaljanvisning årsbokslut 2020 på intranätet
- Regionens ekonomihandbok på intranätet